

coneix...

Mateu-Alsina

Una saga montgatina

Els que tenim un cognom no gaire corrent, sovint limitem el seu abast en els familiars més propers, però quan furguem en la nostra història familiar, ens adonem que n'hi ha més dels que creïem, doncs els nostres records inicials es redueixen als avis o, a tot estirar, als besavis, i no comptem amb la possibilitat d'avantpassats més llunyans que podien haver escampat el cognom arreu. Una altra característica relativa a la majoria dels cognoms és la impossibilitat d'esbrinar quan se n'inicia l'ús i la seva ubicació geogràfica a nivell local. Això no passa, però, amb el cognom Mateu-Alsina

Del cognom Mateu-Alsina coneixem la data exacta en què s'origina i la seva distribució geogràfica, que abasta exclusivament el municipi de Montgat. Es pot afirmar, sense cap mena de dubte, que no hi ha qui, ostentant aquest cognom, no sigui originari del nostre poble.

El dia 8 de novembre de 1625 contrauen matrimoni a l'església parroquial de Sant Cebrià de Tiana en Gabriel Matheu Lledó, fadrístern de can Matheu, de Montgat, amb Mariàngela Alzina Matheu, pubilla de ca n'Alzina, de Vilassar, establint la seva residència en aquella vila ells i els seus descendents, fins a tres generacions, que, malgrat utilitzar ocasionalment el cognom compost, col·loquialment foren coneguts solament amb el de la pubilla Alzina.

Alhora que a Vilassar prosseguia el llinatge dels Matheu i Alzina, en Pere Matheu, germà d'en Gabriel i propietari de la masia montgatina, nomenà hereu el seu fill Joan. D'aquest només sabem que nasqué el 1616, però no consta que s'arribés a casar, ni si tingué descendència. Tampoc hi ha dades de la seva mort, posterior al 1653, i això és el més estrany, doncs en aquella època era inversemblant que en el registre d'òbits de la parròquia no hi figurés l'enterrament o els funerals. Pot ser fou captiu de la pirateria i no s'arribà a conèixer el seu destí (en Gabriel mateix fou segrestat per pirates, encara que tornà a Vilassar, i un fill d'aquest morí esclau a l'Alger). Fou així que el patrimoni de can Matheu passà al seu cosí de Vilassar, en Jacint Alzina, fill d'en Gabriel, mentre que les terres eren conreades per masovers.

No fou fins el 1745 que un nét d'aquell Jacint Alzina, de nom també Jacint, tornà a Montgat amb el

seu fill Antoni i llur família per residir permanentment a la centenària masia. A partir d'aleshores es produeix un fet, si més no, curiós: mentre a Vilassar i també a Premià, la nombrosa descendència dels Matheu i Alzina, tots ells pescadors o mariners, utilitzen només el cognom Alzina, l'Antoni, recupera el compost Matheu i Alzina, tot i que només el pot transmetre un dels seus 14 fills, l'hereu Pau, doncs els altres nois no arribaren a tenir descendència.

Hereus prolífics

Un cas semblant s'esdevé amb aquest Pau, que també tingué 14 fills i, com el seu pare, dels nois solament un, en Cebrià. Amb aquest Cebrià és produeix un cas idèntic que el seu pare, tingué 15 fills i dels nois solament es casà, l'Alfons.

Aquest darrer, Alfons, no fou tan prolífic com els seus avantpassats, "només" tingué 8 fills, 6 noies i 2 nois, Cebrià i Jaume..

Quan semblava que la tendència que limitava l'expansió del cognom podria trencar-se amb el matrimoni d'aquests darrers, només varen tenir una filla cadascú. Afortunadament, però, un nét d'en Cebrià, en Marc, aprofitant l'actual legislació, decidí canviar l'ordre dels seus cognoms. anteposant el matern, Mateu-Alsina, al patern, facilitant així que el seu proper fill pogués mantenir-lo.

Així doncs, actualment en tot l'estat només hi ha cinc persones que portin Mateu-Alsina com a primer cognom i sis com a segon, tots originaris de Montgat, i només dues el poden transmetre, el citat Marc i un fill d'aquest nascut recentment.

Abelard Chimisanas i Julià

NOTA. Si teniu curiositat per saber quantes persones porten el vostre cognom, i la seva distribució geogràfica, podeu consultar-lo a <http://www.idescat.net/orpi/Orpi?TC=M>, pel que fa a Catalunya i a <http://www.ine.es/daco/daco42/nombyapel/nombyapel.htm> pel que fa a Espanya.